

Det er aldrig for sent at plante

Poul Børge Jensen vil slutte sin karriere som frugtavler kun med surkirsebær i plantagen, hvor de sidste 16 hektar netop er plantet. Han har været selvstændig frugtavler siden 1962

De to plantører sørger for, at træerne kommer i jorden med den rigtige afstand, mens Poul Børge Jensen styrer traktoren med planteplov.

Varmeblæseren kører på højtryk i den grønne Valtra, så den blide, fugtige novemberluft fra det åbne bagvindue i traktoren ikke giver anledning til forkølelse. Frugtavler Poul Børge Jensen sidder lunt i traktorsædet hele denne fredag for at få plantet de sidste 2.400 surkirsebærtræer. Gennem den åbne rude har han kontakt til to unge, arbejdssomme litauere, der med knæene på en blød pude placeret på planteplatformen sørger for, at træerne kommer præcist i jorden.

Kom indenfor

Poul Børge Jensen standser traktoren og åbner døren:

- Kom indenfor, så kan vi snakke, mens jeg kører, lyder tilbuddet med vestsjællandsk dialekt. Jeg kravler op og ind i varmen og sætter mig med en balle på skærmen. Mens vi kører op og ned ad rækkerne med

2,5 kilometer i timen, fortæller Poul Børge Jensen lidt om plantningen og sine mange år med surkirsebær:

- De sidste 28 år har der været Kelliis på denne mark. De blev ryddet i august efter høsten. Hede-Danmark stod for både at rydde, flise og fjerne materialet i oktober. Jeg skulle ikke selv gøre noget, og økonomien gik i nul, fortæller Poul Børge Jensen, der med udsigt til sin 75 års fødselsdag helst køber hjælp ind til en del af arbejdet.

- Tilbage er kun at fjerne stødene. Det får jeg en maskinstation til at gøre med en kraftig grenknuser. Det koster nok et par tusinde kroner pr hektar, kalkulerer Poul Børge Jensen.

Blev tidligt selvstændig

Poul Børge Jensen er frugtavler af anden generation. Efter at være uddannet på Søhus Gartnerskole måtte han allerede som 22-årig overtage arbejdet i sin fars plantage i Erdrup, fordi faren døde. Inden da havde Poul Børge Jensen så småt startet sin egen plantage på en 20 hektar stor ejendom i Hemmeshøj. Begge ejendomme er nu solgt til sønnen Thomas, og Poul Børge Jensen bor selv på en ejendom med 55 hektar i Hyllrup vest for Slagelse.

Frugtavlen har således været hans liv. Det ligger i blodet, at frugtavler kræver langtidsplanlægning, og at forkerte sats kan blive dyre. Beslutninger kan række langt ud i fremtiden.

↑ *Plantepløven er en robust sag til udplantering af træer.*

← *Poul Børge Jensen har plantet 8.200 okulanter på tre jordlodder i november.*

↑ Efter plantning skal træerne rettes op og jorden trædes til omkring roden.

Stevnsbærklonen KBH plantet på Poul Børge Jensens mark → lige vest for Slagelse by. KBH er en af de syv søsterkloner, der alle giver et jævnt og stabilt udbytte.

Udvælger selv kloner

- Det gælder ikke mindst udvælgelse af de rigtige kloner i surkirsebær. Det har jeg brugt meget tid på de sidste 25 år, blandt andet sammen med min søn Thomas, der også dyrker surkirsebær. Vi markerer de træer af Viki og Fanal, der giver de største og mest stabile udbytter. Disse selektioner bruger vi, når vi opformerer nye træer. Når de nye træer bærer frugt, fortsætter vi udvælgelsen, så vi hele tiden har optimeret på vores eget plantemateriale. Det er vigtigt at plante de kloner, der passer til den jord og det klima, man har, siger Poul Børge Jensen og nævner, at mange frugtavlere i tidens løb har prøvet at plante kloner, der viste sig ikke at være produktive nok.

- Det kan resultere i katastrofalt lave eller ingen udbytter, fortæller Poul Børge Jensen, der aldrig nogensinde har haft udbytter under fem-seks ton pr hektar på almindeligt bærende arealer. I 2014 høstede han 232 ton surkirsebær og i 2013 400 ton. Omregnet giver det 6,6-11,4 ton pr hektar.

Grubning og planteplow

Inden genplantning gruber Poul Børge Jensen i 60-70 centimeters dybde for at få løsnet jorden med de mange rødder fra gamle

surkirsebærtræer. De nye træer sættes midt mellem rækkerne af de gamle, fjernede træer, der stod på fire gange fem meters afstand. Stødene bruger de to litauere som markører for placeringen af de nye træer, så træafstanden bliver den samme.

- Jeg foretrækker at bruge planteplow til plantning. Det er mindst lige så godt som at bore huller, mener Poul Børge Jensen.

- Hvis man først borer huller, er der risiko for, at regn gør hullerne meget våde, og det er ikke sagen på vores fedtede lerjord. Ploven blander lidt tør jord sammen med den våde overfladejord, og det giver en god fugtighed omkring rødderne, når vi efterfølgende træder jorden til omkring træerne, lyder forklaringen.

Højtydende kloner

De 16 hektar, som Poul Børge Jensen snart er færdig med at plante, er 11 hektar Stevnsbær og 5,5 hektar Fanal.

- De er valgt, fordi de er højtydende. Fanal har vi rigtig gode erfaringer med, og jeg planter to kloner: Fanal Norge og vores egen udvalgte klon. Af Stevnsbær planter jeg også to kloner: KBH, der er én af de syv udvalgte søstersorter, og en klon udvalgt hos frugtavlser Poul Ejvin Hansen i 2011.

De fleste træer er plantet på grundstammen *Prunus avium*, og alle træer er ét års og af en pæn kvalitet, så Poul Børge Jensen lyder meget tilfreds med leveringen fra Planteskolen Vester Skovgård i Ringsted.

Supplement til pensionen

Poul Børge Jensen har skåret alle øvrige kulturer væk. Det sidste areal med pærer er ryddet, og hjemmesalget er lukket. Nu vil han nyde sit otium med 35 hektar 'gamle' Kellersis og Fanal i alderen 7-15 år og sine 16,5 hektar nyplantede kirsebær.

- Når jeg planter nyt nu, er det dels fordi, arealerne er små og vanskelige at forpagte ud til landbrug med store maskiner, dels fordi surkirsebær passer godt til en minipensionisttilværelse. Danfrugt klarer høsten og afsætningen, så jeg skal kun gødske og sprøjte. Noget skal jeg jo lave, lyder det med en beskedent munterhed fra Poul Børge Jensen, der mener, det aldrig er for sent at plante.

Efter en times tid får Poul Børge Jensen traktorkabinen for sig selv. Der er fem timer til fyraften, og så skal alle træer gerne skal være i jorden. 16 nye hektar, som han kan passe og have glæde af de næste mange år. ■